

Udtalelse vedtaget på delegeretmødet 2025

Oplysning er nøglen til demokratiet

Oplysning er fundamentet for demokratiet.

I DUF står vi på ordet over sværdets magt, når det kommer til demokratiet. Demokratiet er ikke blot en styreform, men en livsform, der bæres af samtalen og dialogen. For at denne samtale kan finde sted på ordentlige vilkår, kræver det oplysning og adgang til viden.

70% af de danske unge er bekymrede for at AI øger mængden af misinformation og manipulation. [8] Det viser, at mange af os unge er bekymret for selve det grundlag, den demokratiske samtale kræver.

Det er vigtigt at vi kan stole på den information der er tilgængelig for os. Samtidig er der en stigende tendens til spredning af misinformation. [7] Disse tendenser kan forhindre vores demokratiske samtale. Desuden gør AI det lettere at producere indhold med misinformation.

Mange steder kan vi også se at pressefriheden, forskningsfriheden og civilsamfundsaktører er udsatte. Der er endnu mange steder i verden hvor forskere og journalister bliver underlagt censur. [4] [5] [6]. At deltage i demokratiet, kræver at vi kan være oplyste borgere. Unge skal også have adgang til platforme hvor de kan indgå i dialog med andre unge på tværs af kulturer og landegrænser. Det er vigtigt at disse platforme, fysiske såvel som digitale, ikke censurerer den demokratiske debat.

Sproglige barrierer er også en udbredt udfordring. [2] Manglende oversættelser af relevant forskning, samt det akademiske sprog, kan være en forhindring for store dele af befolkningen. Det er en demokratisk ret at blive oplyst [3], og det betyder at viden skal være gjort tilgængelig for mennesker fra alle baggrunde.

Derfor mener DUF at:

- Medier og nyheder bærer et stort ansvar for at fremhæve faktuel viden og forskning, samt at formidle det til yngre såvel som ældre generationer.
- Retten til oplysning er helt essentiel for unges deltagelse i demokratiet
- Forskning skal kunne udføres og resultater deles uafhængigt af politiske mål.
- Medier- og nyhedsplatforme bærer et særligt ansvar i forhold til at mindske spredning af misinformation.

- Derfor er det vigtigt at være transparent, med sine kilder, når man deler information.
- Forskning skal være tilgængeligt for unge på de platforme, hvor unge opsøger den.
- Forskning og viden ikke bør underlægges censur i Danmark og resten af verdenen.
- Mere forsknings skal være tilgængeligt uden betalingsmure, [1] så alle unge har adgang uanset indkomst.

Kilder:

- [1] The International Association of Scientific, Technical & Medical Publishers, “Total View | Uptake of Open Access (OA)”, n.d., <https://stm-assoc.org/oa-dashboard/oa-dashboard-2/uptake-of-open-access/>
- [2] Open University Science, “Bridging Language Barriers: The Impact of Open Science”, January 18, 2024, <https://opusproject.eu/openscience-news/bridging-language-barriers-the-impact-of-open-science/>
- [3] United Nations General Assembly, “Universal Declaration of Human Rights”, Article 19, December 10, 1948, <https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>
- [4] Reporters Without Borders, “RSF World Press Freedom Index 2025: economic fragility a leading threat to press freedom”, n.d., <https://rsf.org/en/rsf-world-press-freedom-index-2025-economic-fragility-leading-threat-press-freedom>
- [5] Katrin Kinzelbach, Staffan I. Lindberg, Lars Lott, Angelo Vito Panaro, “Academic Freedom Index 2025 Update”. FAU Erlangen-Nürnberg and V-Dem Institute, 2025 https://academic-freedom-index.net/research/Academic_Freedom_Index_Update_2025.pdf
- [6] Freedom House, “Countries and Territories”, n.d., <https://freedomhouse.org/country/scores?type=fiw>
- [7] Kulturministeriet, “Mediernes udvikling i Danmark” , 2023, https://kum.dk/fileadmin/mediernesudvikling/2020/Fake_news_og_tillid_til_medier.pdf
- [8] Institut for vilde problemer, “Danske unge er bekymrede for, at kunstig intelligens vil erodere tillid og troværdighed”, n.d., <https://www.invi.nu/analyser/danske-unge-er-bekymrede-for-at-kunstig-intelligens-vil-erodere-tillid-og- trovrdighed>